

Дата: 07.03.2025р.

Урок: Основи здоров'я

Клас: 8-А

Кримінальна відповідальність за злочини сексуального характеру. Алгоритм поведінки жертви сексуального насильства

Мета. дати уявлення про кримінальну відповідальність за злочини сексуального характеру; сприяти формуванню в учнів стійких переконань щодо пріоритету поведінки в правовому полі; розвивати навички адвокації, вміння відстоювати свою позицію, права; виховувати мотивацію на безпечну поведінку в соціальному середовищі.

Сексуальне насилля

- Особливо небезпечний вид злочину. У ньому є ознаки фізичного і психічного насилля, воно спричиняє глибоку психологічну травму, різко засуджується у суспільстві й суворо карається законом.
- Зменшити ризик сексуального насилля можна, якщо навчитися передбачати небезпечні ситуації, уникати їх і давати відсіч у разі небезпеки.

Ситуаційні задачі

- Ситуація 1. Троє дівчат засмагали на пляжі. Поблизу прича-лив катер, і четверо молодиків запропонували їм прогулятися з ними.
- Ситуація 2. Людмила пізно поверталася додому. Ще у вагоні метро вона помітила чоловіка, який не зводив з неї погляду. Коли дівчина вийшла, то побачила, що він невідступно йде за нею.
- Наведіть приклади інших провокаційних чи сприятливих для гвалтівників обставин.

Пам'ятка: «Як уникнути сексуального насилля»

1. По можливості уникайте ситуацій, що загрожують сексуальним насиллям

1. Не ходіть вечорами самі, особливо у нарядному або надто відвертому вбранні. Уникайте місць, де нема до кого звернутися по допомогу.
2. Не відвідуйте дискотеки і вечірки без друзів.
3. Уникайте поїздки «автостопом».
4. Не розмовляйте з нетверезими чи малознайомими людьми в невідповідних місцях (на зупинці, у транспорті, в парку).
5. Не заходьте до когось у дім чи квартиру, якщо там більше нікого немає.
6. Не беріть грошей і подарунків від малознайомих людей.

2. Тримайтеся з гідністю

Утримуйтеся, особливо з малознайомими людьми, від того, що може бути сприйняте як ваша легкодоступність і готовність до сексуальних стосунків (загравань, двозначних натяків, багатозначних поглядів, торкань тощо).

Пам'ятка: «Як уникнути сексуального насилля»

3. Упевнено і недвозначно реагуйте на спроби схилити вас до сексуальних стосунків

Якщо ви спілкуєтеся з людиною, яка намагається схилити вас до сексуальних стосунків без застосування фізичної сили (умовляннями, провокаціями, відволіканням від теми, тиском, погрозами), застосуйте навички упевненої поведінки. Наприклад, наполягайте на своєму і кажіть, що вам це нецікаво. Йдіть з подругою (другом). По змозі негайно зателефонуйте родичам або друзям і повідомте, де ви і з ким. Якщо вони мають автомобіль, попросіть заїхати за вами.

4. Рішуче захищайтесь, якщо хтось намагається силоміць змусити вас до сексу

Якщо хтось намагається застосувати силу, рішуче захищайтесь: кричіть, дряпайте, кусайте, вдарте гвалтівника в пах, вирвіться і тікайте. У разі загрози вашому життю торгуйтеся залежно від ситуації, тягніть час, кажіть, що ви хворі, що у вас, напевно, СНІД.

Злочини сексуального характеру

- Кримінальним кодексом України передбачено відповідальність (ув'язнення) за: **зґвалтування** (ст. 152, від 3 до 15 років), **примушування до вступу в статевий зв'язок** (ст. 154), статеві **зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості** (ст. 155, від 3 до 5 років), **розбещення неповнолітніх** (ст. 156, від 5 до 8 років).
- Злочини сексуального характеру шкодять нормальному фізичному й психологічному розвитку дітей і підлітків, здоров'ю, честі й гідності особи. Ви не повинні дозволяти шкодити вашому здоров'ю і життю.

Як відмовитися від небажаної пропозиції, якщо пропонує знайомий

Крок 1. Поясни свої почуття

Розкажи, що ти думаєш і відчуваєш з приводу цієї пропозиції.

Крок 2. Попроси про послугу

Сформулюй свою пропозицію чи вимогу у ввічливій формі.

Крок 3. Поцікався думкою співрозмовника

Запитай співрозмовника, що він про це думає: «Не заперечуєш?», «Тебе це влаштовує?», «Домовилися?».

Крок 4. Продемонструй повагу

Уважно вислухай його відповідь. Якщо вона тебе влаштовує, подякуй за розуміння: «От і добре», «Дякую за розуміння».

Занадто молода(ий) або просто не готова(ий):

«Я ще надто молода».
«Я не впевнений».
«Я не готова».

Релігійні або власні моральні цінності і переконання:

«Позашлюбні сексуальні стосунки — гріх».
«Для мене позашлюбні сексуальні стосунки неприйнятні».

Прагнення емоційної близькості:

«Не треба поспішати».
«У нас попереду багато часу».

Можливий осуд батьків, родичів, громади:

«Цього не приховаш».
«Ти не знаєш моїх батьків».

Небажана вагітність, ризик інфікування:

«Я ще не хочу стати мамою (татом)».
«Не існує абсолютно надійного захисту».
«ВІЛ та інші інфекції передаються статевим шляхом».

Стан сп'яніння:

«Алкоголь — поганий порадник».
«Тільки не тепер, коли ми випили».

Потреба в коханні:

«Вибач, але я тебе не кохаю».

Небажана пропозиція або тиск:

«Мені це не подобається».
«Не тисни на мене».
«Ні, я не хочу».

Пам'ятка: «Як протидіяти сексуальним домаганням»

Тебе перебивають, заговорюють, відволікають від теми?

Повертайся до теми:

«Будь ласка, послухай»
«Дозволь мені закінчити»
«Я знаю, ти думаєш..., але дозволь мені сказати»

Тебе умовляють чи провокують?

Відмовся і за необхідності йди геть:

«Ні, я так вирішила»
«Дякую, ні»

Спробуйте відтягнути час, відкладіть своє рішення:

«Я ще не готова»
«Ми поговоримо про це пізніше»
«Мені треба порадитися з лікарем (подругою)»

Запропонуйте компроміс:

«Давай краще...»
«Я цього не робитиму, але ми могли б...»

Згода

ЗГОДА

для

ДІТЕЙ

Згода для дорослих

ЗГОДА
НА СЕКС

Просто, як чай

Узагальнення

- Існують вагомі причини для відтермінування статевих стосунків до того часу, коли ви подорослішаєте.
- Психологи розробили правила, які допоможуть ввічливо відмовитися від того, що тобі не під-ходить, у спілкуванні з друзями і протилежною статтю.
- Люди не завжди охоче погодяться з тобою, навіть якщо висловиш свою позицію з повагою до них. Тому важливо набути навичок відмови від небезпечних пропозицій в умовах тиску і загрози насилля.
- Сексуальне насилля — особливо небезпечний вид злочину. У ньому є ознаки фізичного і психічного насилля. Зменшити ризик сексуального насилля можна, якщо навчитися передбачати загрозу і бути готовим дати відсіч у небезпечній ситуації.
- За злочини сексуального характеру в Україні передбачено кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі на тривалі терміни.

Домашня робота

- 1. Прочитайте §20 (автори Т.Є. БОЙЧЕНКО, І.П. ВАСИЛАШКО, О.К. ГУРСЬКА, Н.С. КОВАЛЬ)
- 2. Напишіть в зошиті як діятимете в наведених ситуаціях?
 - 1. Увечері на вулиці зустріли галасливу компанію підлітків, які поводяться агресивно.
 - 2. На вулиці біля вас зупинилася машина і незнайомі люди люб'язно пропонують вас підвезти.
- Свою роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com .